Redakcja: tel. 138.28, 102.28. Administracja: tel. 182.48, ul. Żwirki (dawniej Karola) Nr. 2.
Redaktor i jego zastępca przyjmuje od godziny 1 do 2 po południu.

WARUNKI PRENUMERATY:
PRENUMERATA miejscowa z odbieraniem numerów w administr. „Echa" 2 zł. 10 gr. Odnoszenie do domów 40 gr. Od dnia 1 stycznia 1933 r. prenumerata zamiejscowa z przesyłką pocztową wynosi zł. 2,50 miesięcznie lub 7 zł. kwart. (przy zapłacie zgóry).
Prenumerata zagraniczna 4 zł. 50 gr. Artykuły nadesłane bez oznaczenia honorarium uważane są za bezpłatne.
Rękopisów zarówno użytych jak i odrzuconych, redakcja nie zwraca.

Echo

Cena 10 gr.

CENY OGŁOSZEŃ:
Przed tekstem t.j. 1-sza strona 50 gr. za w. m-m 1 łam. str: 5 łam: w tekście 50 gr., nekrologi 40 gr., zwycz. 15 gr strona 10 łamów, drobne 12 gr. za wyraz, dla poszukujących pracy 10 gr. najmniejsze ogłoszenie 1.20 gr., dla bezrobot. 1 zł. Ogłoszenia dwukolorowe o 50 proc: drożej, ogłoszenia zagraniczne i trójkolorowe o 100 proc. drożej. Ogłoszenia adwokatów ryczałtem 25 zł. Ceny ogłoszeń niedzielnych są o 25 proc. droższe.
W wydaniu ogólnopolskim:
Za 1 w. m-m w. 1 łamie szer 70 m-m. (str. 5 łamów) - 1 zł. drobne za wyraz 24 gr
Za termin druku i treść ogłoszeń administracja nie odpowiada.
P. K. O. Nr. 602.880
Opłata pocztowa uiszczona gotówką.

Rok XV ... 48 — Łódź piątek 17 lutego 1939 r.

NIEPRZERWANY ŁAŃCUCH LUDZKI przechodzi przez kryptę Piusa XI

200 tysiącom par małżeńskich pobłogosławił zmarły Papież

MIASTO WATYKAŃSKIE, 17. 2. — Krypta ś.p. Papieża Piusa XI nawiedzana była przez cały dzień wczorajszy przez nie zliczone rzesze wiernych. Ze względu na szczupłość miejsca w krypcie, nawiedzających dopuszczono do podziemi w małych grupkach po 20 osób. Nawiedzanie grobu Piusa XI trwać będzie jeszcze wiele dni.

POBŁOGOSŁAWIONE PARY MAŁŻEŃSKIE.

MIASTO WATYKAŃSKIE, 17. 2. — Podług obliczeń prasy watykańskiej Ojciec święty Pius XI za życia swego pobłogosławił przeszło 200.000 parom nowożeńców, przybyłych do Rzymu specjalnie dla uzyskania błogosławieństwa apostolskiego. Każda z nowozaślubionych par otrzymała zawsze od Papieża upominek: panna młoda — różaniec z masy perłowej, pan młody — medalik N. Maryji Panny Dobrej Rady. Prócz tego nowożeńcy otrzymywali zawsze książeczkę, zawierającą rozmyślania na temat małżeństwa oraz niektóre ustępy z encykliki „Casti connubii" (o małżeństwie chrześcijańskim).

PAMIĄTKOWA TABLICA.

WŁOCŁAWEK, 17.2. — Na północnej ścianie starożytnej katedry włocławskiej widnieje pamiątkowa tablica, wmurowana tu w r. 1929 na pamiątkę pobytu we Włocławku w r. 1918 zmarłego Papieża Piusa XI, ówczesnego nuncjusza Achillesa Ratti.

Włocławek dobrze zapamiętał wizytę Jego Świątobliwości i corocznie odbywały się tu uroczyste akademie papieskie.

Nabożeństwa żałobne w Katedrze

ŁÓDŹ, 17. 2. — Kuria Biskupia przypomina, że w związku z żałobą i uroczystościami pogrzebowymi Papieża Piusa XI w katedrze św. Stanisława Kostki odprawione zostanie w sobotę, 18 bm. o godz. 9-tej rano nabożeństwo dla dzieci i młodzieży, o godz. 10-ej zaś — nabożeństwo z udziałem przedstawicieli władz.

Prezydium F. I. S. i P. Z. N. u P. Prezydenta Rzeczypospolitej

Do pałacyku Prezydenta R. P. w Jaworzynie Spiskiej przybyli przedstawiciele Zarządu FIS i PZN, celem złożenia wyrazów hołdu Włodarzowi Państwa i Protektorowi zawodów FIS. P. Prezydent R.P. podejmował delegację śniadaniem. P. Prezydent R.P. w rozmowie z prezesem FIS mjr. Oestgardem, podczas przyjęcia w Jaworzynie Spiskiej.

Czy kapitały żydowskie popłyną do Australii?

SIDNEY, 17. 2. — Według wiadomości z Camberra europejscy emigranci głównie żydzi, w ostatnim półroczu 1938 wprowadzili do życia gospodarczego Australii kapitał, wynoszący pół miliona funtów sterlingów. Jak przypuszczają w ciągu następnych trzech lat za pośrednictwem immigrantów wpłynie do Australii 4 i pół miliona funtów. Jak słychać, w urzędzie immigracyjnym leży obecnie 40 tys. podań emigrantów, oczekujących na zewolenie wjazdu do Australii.

Olbrzymi orzeł zaatakował komunistkę.

Drapieżnego ptaka zabili kołchoznicy

MOSKWA, 17. 2. — W kraju kubańskim wydarzył się niecodzienny wypadek zaatakowania pewnej komunistki, pracującej w kolektywie rolnym w pobliżu stanicy Aleksandrowskaja przez stepowego orła. Kiedy działaczka komunistyczna udała się na pola kolektywu rolnego, aby skontrolować prace nadleciał wielki orzeł, który rzucił się na kobietę i zapuścił swoje szpony w twarz i ręce. Kołchoznicy stoczyli z orłem prawdziwą walkę i wreszcie zabili go. Ciężko ranna komunistka odwieziona została natychmiast do szpitala. Wypadek ten wywołał silne wrażenie wśród wieśniaków sowieckich.

POGŁOSKI O ŚMIERCI b. posła komunistycznego, Łańcuckiego.

LWÓW, 17. 2. Rozeszły się tu pogłoski, że b. poseł komunistyczny do sejmu R. P., Stanisław Łańcucki, który przed laty przedostał się do Rosji, zmarł w Moskwie, gdzie był urzędnikiem kolejowym. Łańcucki pochodził z Przemyśla, przed wojną pracował jako majster ślusarski w warsztatach kolejowych. Pod względem politycznym był z początku niezależnym radykałem. Kilka lat spędził zagranicą, skąd powrócił z poglądami bardzo umiarkowanymi. W r. 1918 wszedł do PPS. i z jej ramienia uzyskał następnie mandat poselski z jarosławskiego okręgu wyborczego do I. sejmu R. P.

Włamywacze w sklepie spółdzielczym.

Właściciel domu — paserem

ŁÓDŹ, 17.2. — Nocy wczorajszej dokonano w Nowym Złotnie zuchwałego włamania do sklepu Powszechnej Spółdzielni Spożywców „Społem". Sprawcy dostali się do wnętrza wyciąwszy uprzednio kraty w oknie wystawowym, po czym zabrali większą ilość tytoniu, papierosów, perfum, mydła toaletowego ogólnej wartości ponad 1000 zł. O wyczynie złodziejskim zawiadomiono powiatowe władze śledcze, które niezwłocznie wydelegowały swych wywiadowców.

W wyniku energicznego dochodzenia ujęto sprawców kradzieży. Są to: 49-letni Leonard Janczak, zam. w Łodzi (Włodzimierska 35) oraz brat jego 42-letni Piotr Janczak (Łódź, Cmentarna 16). Ponadto zatrzymano pasera 39-letniego Ottona Hepnera (Żabieniec, Graniczna 15).

U Hepnera znaleziono nie tylko towary skradzione w spółdzielni „Społem" w Nowym Złotnie, ale olbrzymią ilość różnych przedmiotów pochodzących z kradzieży, dokonanych na terenie Łodzi i okolicy.

Ogółem policja skonfiskowała u pasera pełen wóz skradzionych rzeczy.

Zaznaczyć należy, że Hepner jest w Żabieńcu właścicielem domu i sklepu i ogólnie uchodził za solidnego obywatela, nie tylko w Żabieńcu ale i w Radogoszczu. Należał do kilku organizacyj społecznych a m. in. do miejscowego Bractwa Kurkowego.

Władze miejskie Madrytu ZARZĄDZIŁY EWAKUACJĘ DZIECI.

Brygada Listera — bandą rabusiów

BARCELONA, 17.2. Komunikat kwatery głównej wojsk gen. Franco, jak również i komunikat sztabu wojsk republikańskich ogłoszony przez radio zgodnie stwierdzają, że na wszystkich frontach w Hiszpanii nie zaszło nic godnego uwagi. Komunikat sztabu madryckiego dodaje, że Madryt bombardowany był przez artylerję gen. Franco. Ofiarą pocisków padło 5 zabitych i 20 rannych, przeważnie cywilnych.

EWAKUACJA DZIECI.

MADRYT, 17.2 — Władze miejskie Madrytu, wobec nieustającego bombardowania, zarządziły ewakuację dzieci. W ciągu dnia wczorajszego transport złożony z kilkuset dzieci został wysłany do Albacete. Z władzami miejskimi współdziała w zakresie ewakuacji dzieci szwajcarski komitet pomocy Hiszpanii.

WYROKI ŚMIERCI W BARCELONIE.

PARYŻ, 17.2. — W Barcelonie już funkcjonuje sąd wojenny nad działaczami republikańskimi. Wyrokiem tego sądu skazani zostali na śmierć przez rozstrzelanie: Emilio Salazar Ventura prezes sądu ludowego, który na pokładzie okrętu „Uruguay" skazał wiele osób na śmierć narodowców; dalej Manuel Garrido prezes komitetu rewolucyjnego w fabryce General-Motors, Emilio Morales prezes rewolucyjnego syndykatu automobilowego, Pablo Cerda dowódca oddziału „Patrol Śmierci", Francisco Paquer anarchista, któremu udowodniono zamordowanie 5 księży. Nadto po 30 lat więzienia dostali Guillermot Bodo i Patrocino Pastor.

Wyroki skazujące z aktami sądowymi odesłał sąd wojenny do gen. Franco do zatwierdzenia. Życie skazanych zależy więc od woli gen. Franco.

POTWORNE TAJEMNICE DOKUMENTÓW „CZEKI".

BARCELONA, 17.2. — Szczegółowe dochodzenia w sprawie działalności służby szpiegowskiej „Sim" czerwonej Hiszpanii wykazały, że organizacja ta terroryzowała Barcelonę i Katalonię, na wzór sowieckiego G.P.U.

Ze znalezionych w Barcelonie dokumentów wynika, że „Sim" zatrudniał dziesiątki tysięcy agentów, wśród nich 15.000 kobiet. Jedynym ich zadaniem było szpiegowanie ludności i dostarczanie nowych ofiar. Odkryto więzienie „Sim", przeznaczone wyłącznie na przesłuchiwanie kobiet i dziewcząt, które wśród strasznych męczarni zmuszano do obciążania członków ich rodzin. Po przesłuchaniu przeważnie dziewczęta te mordowano. Ustalono, że co najmniej 2.000 dziewcząt nie powróciło już z więzienia, wśród nich wielka liczba nieletnich.

Inne miejsce kaźni „Sim" stanowiła fabryka cementu koło Mondada, niedaleko Barcelony, gdzie przeszło 1.500 osób spalono żywcem. Prócz tego odkryto dotychczas przeszło 50 tajnych cmentarzy, na których czerwoni grzebali swe ofiary.

PREZYDENT AZANA WYDA ODEZWĘ.

LONDYN, 17.2. — Korespondent dyplomatyczny „Evening Standard" donosi, że Anglia i Francja zwlekają z decyzją uznania rządu gen. Franco w oczekiwaniu, że prezydent Azana ogłosi proklamację, wzywającą republikańską Hiszpanię do zaprzestania zbrojnego oporu i doradzającą poddanie się gen. Franco w imię jedności narodowej. Prezydent Azana ma być przekonany, że rząd republikański przestał istnieć i że premier Negrin nie posiada konstytucyjnie prawa do reprezentowania jakiejkolwiek części Hiszpanii.

ZRABOWANE KOSZTOWNOŚCI W KIESZENIACH MILICJANTÓW.

PARYŻ, 17. 2. — „Liberte" donosi, że policja francuska aresztowała w Perpignan około 80 czerwonych zbiegów i milicjantów, ponieważ znaleziono u nich olbrzymie ilości skradzionych przedmiotów złotych, srebrnych i drogich kamieni. Aresztowani twierdzą, że zabrali te przedmioty z Figueras, na rozkaz komendanta miejscowej narodowej brygady, Listera, by oddać je czerwonemu konsulowi w Perpignan.

Wśród aresztowanych znajduje się 26-letni Anglik, nazwiskiem Keith Scott Watson, który dawniej walczył w szeregach międzynarodowej brygady w Hiszpanii, a po odniesieniu rany powrócił do Anglii. Watson zjawił się na granicy francusko-hiszpańskiej, podając się za specjalnego korespondenta londyńskiego „Daily Herald". Watson i aresztowany razem z nim Hiszpan mieli z sobą przeszło 2 kg złota i przedmiotów wartościowych, wśród nich cięki naszyjnik, wysadzany drogimi kamieniami, liczne złote łańcuchy i bransolety, 35 pierścionków damskich z drogimi kamieniami i około 50 pierścionków męskich.

Policja aresztowała także czerwonego milicjanta, który miał biżuterię, wartości pół miliona franków. W Banyuls sur Mer aresztowała żandarmeria czterech oficerów z brygady Listera, którzy transportowali 125 kg kosztowności i 150 kg złota i srebra. W Ceret aresztowano 75 milicjantów, wiozących z sobą 200 kg kosztowności i 300 kg złota i srebra.

Dolar 5.27½

Bank Polski notował dziś rano dolary po 5.27 i pół, funty szterlingi po 24.76, franki szwajcarskie 120.70, franki francuskie 13.99, liry włoskie 16.30 (odcinki tylko do 100 lirów).

Odwołane exposé min. Becka

WARSZAWA, 17. 2. — W sobotę posiedzenia sejmowej komisji spraw zagranicznych nie będzie. Zostało odwołane z powodu oficjalnych uroczystości żałobnych w Rzymie.

Na posiedzeniu tym wygłosić miał exposé min. p. J. Beck.

Odłożony przyjazd księstwa Kentu
NA GÓRNY ŚLĄSK I WILEŃSZCZYZNĘ

Z Katowic donoszą:

Swego czasu donosiliśmy o możliwym przyjeździe do Katowic księstwa Kentu, którzy w drodze do Woropajewa na Wileńszczyźnie, mieli na kilka dni zatrzymać się u generalnego dyrektora Śląskich Kopalń i Cynkowni S. A. p. Koziełł-Poklewskiego.

Jak wiadomo p. Koziełł-Poklewski był swego czasu członkiem polskiej ambasady w Londynie i z członkami domu królewskiego łączyły go przyjazne stosunki.

Jak się obecnie dowiadujemy, przyjazd pary książęcej ulegnie zwłoce, gdyż pilne sprawy polityczno-państwowe zatrzymają księcia w ojczyźnie przez dłuższy czas.

Chusteczki na ogolonych brodach.
Jak Sosnowiec uchronił się przed tyfusem?

Z Sosnowca donoszą:

Epidemia tyfusu groziła przez długie tygodnie ludności Sosnowca, dzięki jednak energicznej akcji wydziału zdrowia magistratu i powołanemu specjalnie do walki z zarazą sztabowi kontrolerów, a nawet władz policyjnych, udało się uchronić ludność przed tą niebezpieczną chorobą.

Były wypadki zachorowań w Strzemieszycach, Dąbrowie, a więc już bardzo blisko Sosnowca; specjalne posterunki w autobusach, tramwajach, pociągach, zdążających z Miechowa, Jędrzejowa, **wyłapywały ludzi niechlujnie ubranych** i kierowały do łaźni miejskiej, gdzie ich myto i strzyżono. Przeciętnie 200 osób tygodniowo poddawano tym zabiegom. Takich „delikwentów“ żydów — można było poznać na ulicy po tym, że nosili chusteczki na brodach... ogolonych.

Jak piątek jest dniem żebraniny dziadów — tak środa znowu jest dniem żydowskiej nędzy. W środy aż gorąco było od roboty. W domu noclegowym w Sosnowcu urządzono specjalne izolatorium gdzie po odpowiednich zabiegach higienicznych trzymano zawszonych przez tydzień. Na skutek tego, że szczepionka przeciw tyfusowi plamistemu, dr Weigla ze Lwowa, jest bardzo droga, poddawano szczepieniu głównie osoby zatrudniane przy odwszaniu.

Tak więc dzięki skutecznej i szybkiej działalności władz sanitarnych, Sosnowiec uchronił się przed tyfusem.

—oOo—

Więźniowie budują parki
w Jastarni i Jastrzębiej Górze.

GDYNIA, 17.2. — W Jastarni i w Jastrzębiej Górze w szybkim tempie przeprowadzana jest obecnie budowa parków oraz oczyszczanie lasu helskiego. Do pracy tej użyto więźniów. Jeden z parków będzie już oddany do użytku w nadchodzącym sezonie.

Terminy składania zeznań o dochodzie
nie będą przesunięte.

ŁÓDŹ, 17. 2. — Według informacyj otrzymanych przez samorząd gospodarczy, Ministerstwo Skarbu nie wyda w bieżącym roku zarządzenia w sprawie przesunięcia terminu do składania zeznań o dochodzie na rok podatkowy 1939 przez osoby fizyczne i spadki wakujące, prowadzące księgi handlowe.

Wobec powyższego zainteresowani płatnicy będą mogli uzyskać odroczenie terminu jedynie w trybie przepisów § 239 instrukcji podatkowej, na mocy których izby oraz urzędy skarbowe są uprawnione na skutek uzasadnionych podań odraczać terminy do składania zeznań dla osób fizycznych do 1 maja i dla osób prawnych do 1 lipca. Podania należy wnosić przed upływem terminu, przewidzianego w art. 69 Ordynacji Podatkowej, t. j. przed 1 marca, jeśli idzie o osoby fizyczne i przed 1 maja — o ile idzie o osoby prawne.

„Stalowa Wola“ „Morska Wola“
Nazwy nowonabytych frachtowych motorowców.

GDYNIA, 17. 2. — W dniu 19 lutego br. odbędzie się w Gdyni skromna uroczystość podniesienia bandery polskiej na nabytych niedawno przez GAL. w Norwegii dwóch frachtowych motorowcach. Jeden ze statków, „Rio Negro“, przemianowany zostanie na L/S „Morska Wola“, drugi zaś, dawny „Rio Pardo“ na L/S „Stalowa Wola“.

Oba statki uruchomione zostaną na południowo-amerykańskiej linii GAL., przewożąc głównie ładunki masowe. Każdy ze statków zatrudniać będzie około 30 osób załogi.

Pod znakiem zatargu kotoniarzy
Dziś ustalenie terminu właściwego posiedzenia komisji.

ŁÓDŹ, 17.2. — W dniu dzisiejszym odbędzie się w lokalu inspekcji pracy pierwsze posiedzenie powołanej przez Ministerstwo Opieki Społecznej nadzwyczajnej komisji rozjemczej dla ustalenia warunków płacy i pracy w przemyśle kotonowym.

W posiedzeniu weźmie udział przedstawiciel Min. Opieki Społecznej — radca Wengierow oraz delegaci ministerstw Przemysłu i Handlu oraz Sprawiedliwości.

Przedmiotem obrad będzie ustalenie toku prac, ilości ławników oraz — co najważniejsze terminu właściwego posiedzenia komisji. Dopiero po tym posiedzeniu nastąpi opracowanie tekstu orzeczenia.

WIZYTACJA W WIDZ. MANUFAKTURZE.

W dniu wczorajszym inspektor pracy 14 obwodu inż. Feferman przeprowadził wizytację Widzewskiej Manufaktury. Przedmiotem wizytacji było zbadanie stanu urządzeń w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach oraz stwierdzenie, czy firma wprowadziła te urządzenia, jakie wynikały z ostatnich poleceń i nakazów inspekcji pracy.

PŁACE PRACOWNIKÓW PRZEDSIĘBIORSTW transportowych i autobusowych.

Wczoraj wydane zostało orzeczenie okręgowego inspektora pracy inż. Wyrzykowskiego — jako arbitra w sporze o płace między Związkiem Transportowców ZPZZ a Stowarzyszeniem Właścicieli Przedsiębiorstw Autobusowych.

Spór ten jak wiadomo był tłem strajku, jaki niedawno miał miejsce na wszystkich liniach autobusowych w Łodzi.

Orzeczenie przewiduje następujące płace: **dla szoferów** I kat. — tygodniowo 60 zł (dotychczas zł 55), II kat. — 55 zł (48), III kat. — 49 zł (43), dla **mechaników warsztatowych** — 60 zł tygodniowo, **pomocników warsztatowych wykwalifikowanych** — 44.50 zł (40), niewykwalifikowanych — zł 28.50 (25), **konduktorów** I kat. — 36.50 (32) i II kat. 31.50 (27 zł).

Orzeczenie przyznaje pracownikom, zwolnionym na ćwiczenia wojskowe prawo do wynagrodzenia w wysokości 50 proc. poborów, związek transportowców ZPZZ zaś ma prawo interwencji, we wszystkich zatargach wynikających między przedsiębiorcami a pracownikami.

Warunki orzeczenia obowiązują do dnia 6 lutego 1940 roku z 2-miesięcznym wypowiedzeniem.

BEZ REZULTATU.

Wczoraj Insp. Pracy Stankiewicz odbył konferencję w sprawie zawarcia umowy zbiorowej w farbiarniach pończoch i podwyższenia stawek o 15 proc. Mimo długich obrad konferencja nie przyniosła pozytywnego wyniku.

KONFERENCJA U EITIGONA.

Dzisiaj odbędzie się konferencja w firmie Eitingon przy ul. Radwańskiej pod przewodnictwem insp. pracy 14 obwodu inż. Fefermana w sprawie unormowania stawek robotniczych.

Druga konferencja odbędzie się w firmie Wajfeld Południowa 50, gdzie robotnicy również nie wyrabiają stawek.

—oOo—

Słupy elektryczne zmiażdżyły robotnika.
ŚMIERTELNY WYPADEK PRZY PRACY.

TOMASZÓW MAZ., 17. 2. — W czasie wyładowywania z wagonu na stacji towarowej w Tomaszowie Maz. słupów elektrycznych uległ śmiertelnemu wypadkowi robotnik, 19-letni Stefan Goździok z Niebrowa. Goździok poniósł śmierć na miejscu wskutek stoczenia się na niego z wagonu kilkudziesięciu słupów elektrycznych.

—oOo—

Nocna awantura na ul. Przędzalnianej
KRONIKA POGOTOWIA RATUNKOWEGO

ŁÓDŹ, 17. 2. — Dziś około g. 2 po północy na ul. Przędzalnianej, w pobliżu domu nr 106, doszło do większej awantury zakończonej bójką na tępe narzędzia. Kilku podchmielonych awanturników wszczęło, kłótnię a następnie bijatykę, w rezultacie której pobici zostali: bracia Stanisław i Jan Pawliccy (Przędzalniana 106) — obaj murarze oraz Władysław Piotrowski (zamieszkały tamże). Wszyscy odnieśli rany tłuczone głowy, twarzy i rąk, przy czym pomocy lekarz pogotowia udzielił im w lokalu 14 Komisariatu P. P., gdzie wszystkich zatrzymano. — Dochodzenie trwa.

— Dziś około g. 7.30 rano zasłabła nagle na ul. Letniej, przed domem nr 2, 68-letnia Maria Łuczak (Wapienna 41). Wezwano pogotowie, przed którego przybyciem jednak staruszka zmarła. — Zwłoki przeniesiono do domu.

— Znany w górnej dzielnicy naszego miasta „niespokojny duch“, 26-letni Stanisław Ślipek — Sokola 4, w wyniku krwawej bójki, jaka wywiązała się przy ul. Sanockiej 8, został poważnie poraniony. Lekarz Pogotowia Miejskiego stwierdził szereg ran kłutych pleców. Po sporządzeniu opatrunku, Ślipka przewieziono w stanie poważnym do szpitala w Radogoszczu.

ŻYCIE ZGIERZA
Trzysta tkalni pracuje w Zgierzu
Wczoraj i dziś przemysłu włókienniczego.

Zgierz jest jednym z ważniejszych miast w okręgu przemysłowym łódzkim. Był czas gdy właśnie tutaj decydowały się losy włókiennictwa, kiedy to w r. 1821 Rajmund Rembieliński, przedstawiciel władz ówczesnego Królestwa Kongresowego, podpisał w Zgierzu umowę z pierwszymi rzemieślnikami włókienniczymi, którzy z zachodnich dzielnic Polski oraz z zagranicy tutaj szukali pracy.

Dogodne warunki i liczne ulgi sprzyjały doskonale rozwojowi włókiennictwa. Powstały więc nowe duże fabryki: tkalnie, przędzalnie i wykończalnie, produkcja których stała na wysokim poziomie. O ile wiek pary sprzyjał rozwojowi tych dużych fabryk o tyle wiek elektryczności wprowadził tutaj znaczny przewrót, rozdrabniając produkcję. Obecnie mamy w Zgierzu mało fabryk dużych z branży włókienniczej są tylko duże przędzalnie i wykończalnie, wymagające większego kapitału. Przemysł tkacki, którego podstawą jest krosno — jedna maszyna niezbyt stosunkowo droga rozdrobnił się z chwilą, gdy do poruszania jego nie trzeba kosztownej maszyny parowej, a wystarczy skromny niepokaźny silnik elektryczny.

W tych warunkach obserwujemy obecnie wzrost małych tkalni po kilka krosien. Są to przeważnie t. zw. zarobkowcy, pracujący z polecenia i na rachunek nakładcy. Takich zarobkowców - robotników z własnymi krosnami jest w naszym mieście około 300. Krosna swoje umieścili przeważnie w murach dawnych większych fabryk, obecnie zlikwidowanych, lub w małych własnych fabryczkach. Charakterystycznym jest dla Zgierza widok dzielnicy fabrycznej, w której bramy wjazdowe do dużych gmachów fabrycznych pokryte są bardzo licznymi drobnymi szyldzikami tkalni zarobkowych.

W tych warunkach powstała grupa „fabrykantów“, którzy nie posiadają żadnych fabrycznych gmachów ni krosien. To nakładcy, kupujący przędzę i oddający materiał do tkania zarobkowcom.

Wśród około 60 nakładców z terenu naszego miasta 10-ciu posiada swoje fabryki i krosna. Taki stan rzeczy sprzyja tworzeniu się t. zw. anonimowych fabrykantów, nieuchwytnych dla wszelkich władz a szczególnie skarbowych. Swego czasu przemysł zarobkowego żył rozpaczliwym rozgardiaszu. Dopiero z chwilą rygorystycznego przestrzegania 8-miogodzinnego dnia pracy, prowadzenia ksiąg, a przynajmniej książeczek obrachunkowych oraz wprowadzenia umów zbiorowych z robotnikami i nakładcami ustabilizowały się stosunki. Walnie do poprawy stosunków przyczyniły się związki zawodowe obu stron, które w walkach o umowę zbiorową wybitną odegrały rolę i w walce tej wzrosły. Zarobkowcy grupują się w Stowarzyszeniu Zawodowym Majstrów Tkackich Zarobkowych w Zgierzu oraz nieznacznie w Zgromadzeniu Sukienników. Tak wygląda wczoraj i dziś przemysłu włókienniczego w naszym mieście.

NABOŻEŃSTWO ŻAŁOBNE.

Jutro, t. j. w sobotę dn. 18 bm. o godz. 10 w myśl zarządzenia J. E. ks. Biskupa Łódzkiego odbędzie się w kościele parafialnym w Zgierzu uroczyste nabożeństwo żałobne za spokój duszy ś. p. Ojca św. Piusa XI.

W nabożeństwie udział wezmą władze szkoły oraz organizacje społeczne ze sztandarami.

BAL REZERWISTÓW.

Wobec panującej żałoby zabawa Rezerwistów w Zgierzu została przeniesiona z ub. soboty na dzień jutrzejszy. Odbędzie się ona w lokalu własnym przy ul. gen. Dąbrowskiego 35

Zdarzenia i wypadki

(—) Wielka Brytania wypowiedziała powszechny akt genewski z r. 1928 o pokojowym rozwiązywaniu sporów.

(—) Minister spraw zagranicznych rządu madryckiego del Vayo wyjechał z Paryża z powrotem do Hiszpanii.

Przed wyjazdem min. del Vayo odbył jeszcze jedną rozmowę z prezydentem Azana, usiłując nakłonić go do powrotu do Hiszpanii. Jak słychać, prez. Azana odmówił prośbie min. del Vayo, nie wierząc w możliwość stawiania dalszego oporu.

(—) Premier jugosłowiański Cwetkowicz wygłosił wczoraj w parlamencie deklarację rządową, podkreślając, iż nowy rząd otrzymał specjalną misję doprowadzenia do konsolidacji i wyjaśnienia stosunków wewnętrznych. Najważniejszą sprawą będzie załatwienie kwestii chorwackiej.

(—) Hr. Teleki utworzył nowy gabinet węgierski, do którego weszli wszyscy ministrowie poprzedniego gabinetu z wyjątkiem ministra oświaty, którym został dr Homan.

(—) Po ukończeniu akcji wyborczej do samorządu w miastach i na wsi, nastąpi rozpisanie wyborów do instytucyj ubezpieczeń społecznych, które odbędą się jeszcze w ciągu roku bieżącego. — Wybory odbyły by się etapami, przede wszystkim do Ubezpieczalni Społecznych.

(—) Plan robót drogowych w Łodzi został przedstawiony na konferencji zainteresowanych instytucyj w Zarządzie Miejskim.

Kontynuowana będzie budowa ul. Piotrkowskiej i Rzgowskiej. Rozpocznie się przebudowę ul. Głównej, Al. Kościuszki od Andrzeja do Bandurskiego, ul. Kilińskiego od Przejazdu do Głównej, ul. Nawrot od Piotrkowskiej do Kilińskiego i Narutowicza od Piotrkowskiej do Trębackiej.

W projekcie jest danie ul. Trębackiej od Narutowicza do Zagajnikowej nawierzchni gładkiej, a na Zagajnikowej od Trębackiej do Spornej prowadzone będą roboty ziemne. Szczególną uwagę zwróci się na zabruki ulic na peryferiach miasta. Na budowę ulic preliminuje się 3.600.000 złotych.

(—) Kierownicy poszczególnych resortów Urzędu Wojewódzkiego czynią przygotowania do objęcia z dniem 1. 4. rb. nowoprzyłączonych do województwa łódzkiego powiatów: rawskiego, kutnowskiego, łowickiego, skierniewickiego, koneckiego i opoczyńskiego.

(—) Jak już donosiliśmy, dnia 28 bm. rozpocznie się w Sądzie Okręgowym rozprawa przeciwko „Wampirowi Łodzi“, Ferdynandowi Grüningowi.

(—) W Towarzystwie Kredytowym m. Łodzi odbyło się walne zebranie pełnomocników właścicieli nieruchomości, zwołane celem uchwalenia nowego [illegible] Towarzystwa.

[illegible]owy statut Towarzystwa przewiduje zmianę nazwy Towarzystwa z dotychczasowej „Towarzystwo Kredytowe m. Łodzi“ na „Towarzystwo Kredytowe Miejskie“ z siedzibą w Łodzi. Po zmianie statutu zasięg Towarzystwa rozszerza się na dwa województwa — łódzkie i kieleckie. Zmianę statutu uchwalono.

(—) Na ostatnim posiedzeniu Kolegium Miejskiego omawiana była sprawa konieczności przedłużenia torów tramwajowych.

W roku bieżącym wybudowana zostanie linia tramwajowa dla osiedla na Polesiu Konstantynowskim, biegnąca ulicami: Aleją Unii od 11-go Listopada, ul. Srebrzyńską, ul. Orzechową, ul. Solec, ul. Szlachecką i ul. Siewną do granic miasta. Długość tej linii wyniesie około 2500 m. Dalej nastąpi wybudowanie linii na ul. Narutowicza od ul. Dra Stefana Kopcińskiego do ul. Konstytucyjnej (około 900 m). Razem przedłużenie torów K.E.Ł. ma wynieść 3400 metrów.

(—) Odbyła się Rada Wojewódzkiego Związku Młodej Wsi w Łodzi, w lokalu Związku przy ulicy Piotrkowskiej 96, na której złożono sprawozdanie.

Mokry luty.
Stan pogody w Łodzi.

ŁÓDŹ, 17.2. — Dziś o godz. 9 rano temperatura wynosiła 4 stopnie powyżej zera. Temperatura najniższa nocy ubiegłej wynosiła 2 stopnie powyżej zera.

Ciśnienie atmosferyczne 755 milimetrów. Słabe wiatry zachodnie.

Miejsca dla rzemieślników
na Polesiu

ŁÓDŹ, 17.2. — Jak się dowiadujemy ze sfer kupiectwa polskiego, w powiecie łuninieckim są obecnie wielkie możliwości osiedleńcze dla kupców i rzemieślników. Tak np. w Miklaszewicach potrzebni są rzemieślnicy: szewc, fryzjer, kowal, rymarz, kołodziej i krawiec. W Hancewiczach zdobyć może szybko zarobek 2 krawców, 2 szewców, rymarz, malarz pokojowy, zegarmistrz i piekarz.

ŻYCIE PABIANIC
Kiedy nastąpi rozwiązanie
starej rady miejskiej?

Chociaż termin wyborów do nowej Rady Miejskiej nie jest jeszcze ustalony i zdekompletowana stara Rada Miejska nadal prowadzi swój wegetacyjny żywot, mówi się już dużo o nowych wyborach do Rady, które najprawdopodobniej nastąpić winny na wiosnę rb. po zakończeniu się kadencji starej Rady. Przywódcy poszczególnych ugrupowań, związków, organizacyj i partyj opracowują już w zaciszu sekretariatów, w gronie zaufanych ludzi kampanię wyborcze, szykując się do wyborów na wielką skalę. Prowadzone są ożywione rozmowy pomiędzy niektórymi organizacjami społecznymi i partiami w celu stworzenia jednych wspólnych bloków wyborczych. Mówi się dużo o wspólnym bloku mieszczaństwa m. Pabianic, bloku OZN, w którym skupią się wszystkie organizacje prorządowe oraz o wspólnym bloku robotniczym — jednym słowem wstępny ruch przedwyborczy rozwija się i potężnieje z dnia na dzień.

Wszystko to jednak dzieje się na razie wśród przywódców u tzw. „góry“ organizacyjnej.

„Dół“ tj. zwykli członkowie oraz ogół mieszkańców miasta — wyborców, na których głosy się liczy i których każdy będzie się starał [illegible] ciągnąć do własnego rydwanu — nie przejmuje się nadchodzącymi wyborami, czekając na ostateczne wyraźne ukształtowanie się sytuacji wyborczej.

Na razie oczekiwane jest rozwiązanie starej Rady Miejskiej m. Pabianic i wyznaczenie terminu wyborów do nowej Rady.

ROBOTY PUBLICZNE.

Wobec jak dotychczas lekkiej zimy rozpoczęcie w roku bieżącym robót publicznych przewidziane jest na połowę marca. Przede wszystkim wznowione będą prace przy ostatecznym wykończeniu drogi tranzytowej od Ksawerowa poprzez ulice Legionów, Łaską do szosy Łaskiej. Na odcinku tym ułożona zostanie kostka granitowa. Rozpoczęte również zistaną dalsze prace nad budową kanalizacji oraz brukowanie ulic, szczególniej w południowej dzielnicy miasta, gdzie duża ilość ulic nie posiada żadnej trwalszej nawierzchni i nigdy jeszcze nie była brukowana. W związku z rozszerzeniem planu prowadzenia w roku bieżącym robót publicznych, przewiduje się zatrudnienie większej niż dotychczas liczby bezrobotnych.

OSOBISTE.

Z dniem 13 bm. komisarz Policji Państwowej m. Pabianic p. Leonard Kwapisz powrócił z urlopu oraz zastępstwa komendanta powiatowego PP. w Łasku i objął urzędowanie.

„CZARNA KAWA NA PEŁNYM MORZU“.

Pod takim tytułem Stowarzyszenie Pań Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo przy parafii NMP. w Pabianicach organizuje przesuniętą wobec zakończenia żałoby po zmarłym Wielkim Papieżu zabawę towarzyską. Zabawa ta odbędzie się w nadchodzącą niedzielę, dnia 19 bm. w sali Domu Katolickiego przy ul. Żeromskiego 15.

Początek o godz. 4 po południu. Ze względu na szlachetny cel, jaki przyświeca charytatywnej działalności wymienionego stowarzyszenia, impreza ta zasługuje na szczególne poparcie społeczeństwa.

PABIANICKI PORADNIK KINOWY.

Oświatowe przy ul. Gdańskiej — „Stalowe Hełmy“. Reprezentacyjny film produkcji włoskiej.

Kwestia żydowska i ordynacja wyborcza

na plenum sejmowym.

WARSZAWA 17.2. Sejm obradował wczoraj przez cały dzień w obecności premiera gen. Sławoja Składkowskiego nad preliminarzem budżetowym Min. Spr. Wewn. Debata nad tym resortem wzbudziła, jak co roku, żywe zainteresowanie wśród członków, miarą czego jest zapisanych do głosu 33 mówców.

Posiedzenie rozpoczęło się od referatu sprawozdawcy wicemarszałka Długosza.

Co do Śląska, sprawozdawca powtarza swoją opinię, że czas skończyć z separatyzmem i znieść kordony, które nas jeszcze odzielają od Śląska (oklaski).

Omawiając przebieg dotychczasowy wyborów samorządowych, sprawozdawca zaznacza, że organy partyjne starają się ukryć istotnie znaczenie tych wyborów. Opozycja ciągle jeszcze uważa samorząd terytorialny za teren walk politycznych.

Sprawozdawca prosi o przyjęcie tego budżetu według wniosków komisji budżetowej (oklaski.)

PRZEMÓWIENIE WICEMARSZ. WENDY.

Po przemówieniu referenta, zabrał głos szef sztabu OZN. wicemarszałek płk. Wenda, powitany przy wejściu na trybunę oklaskami.

Rok ubiegły —mówił wicemarsz. Wenda — był egzaminem sprawności dla korpusu ochrony pogranicza, który wykazał wysoki poziom nie tylko wyszkolenia, ale i gotowości bojowej zarówno podczas dni marcowych, jak i w czasie przesilenia czeskiego.

Obowiązki swe również policja spełniła ofiarnie, zyskując sobie uznanie społeczeństwa (oklaski).

Zagadnienia mniejszościowe tworzą trudny do rozwiązania kompleks—każde z nich bowiem ma swoje specyficzne cechy.

Obóz Zjednoczenia Narodowego od samego początku swego istnienia stoi w stosunku do ludności ukraińskiej na stanowisku współpracy i bratniego współżycia obywatelskiego. Uznajemy odrębności narodowe i kulturalne tej mniejszości i szanujemy je, byle by nie godziły one w spoistość i całość państwa polskiego i nie dążyły do odgraniczania się chińskim murem nienawiści.

Od ludności ukraińskiej zależy wybór środków, jakie będziemy stosować przy rozwiązywaniu tego problemu. Sądzimy, że nadszedł najwyższy czas, by wybór ten został dokonany rozsądnie i na okres jak najdłuższy.

MNIEJSZOŚĆ ŻYDOWSKA.

Stosunek nasz do mniejszości żydowskiej nie wynika z jakichś rasistowskich teorii —wyrasta on na podłożu obcości kulturalnej uciążliwości żydów jako elementu gospodarczego.

Ilościowa supremacja tej mniejszości w handlu, w przemyśle, rzemiośle i licznych zawodach wolnych, wpływająca niejednokrotnie na obniżenie poziomu etycznego tych dziedzin życia publicznego— zmusza nas do jak najbardziej kategorycznego ograniczenia liczby żydów w Polsce drogą masowej emigracji (oklaski.)

W związku z pewnymi oświadczeniami przedstawicieli mniejszości żydowskiej, składanymi w tej izbie, stwierdzam, że poglądy nasze i akcja nie będą uzależnione od jakichkolwiek deklaracji: są one bowiem oparte na materiale dokładnie przestudiowanym i opracowanym.

Dążymy do zwężenia zbyt rozpiętego wachlarza organizacji społecznych, aby unikać rozproszenia wysiłków, by unikać trwonienia zdolności ludzkich i środków materialnych.

POS. DUDZIŃSKI O ORDYNACJI WYBORCZEJ.

Dłuższe przemówienie wygłosił z kolei pos. Dudziński.

Nowa ordynacja wyborcza musi być jak najszybciej uchwalona.

Za to zobowiązanie wobec społeczeństwa jesteśmy wszyscy posłowie odpowiedzialni, wszystkim nam bowiem Pan Prezydent powierzył to zadanie. Chcę dać możność OZN.— oświadcza w zakończeniu pos. Dudziński — spełnienia swego przyrzeczenia wobec wyborców, albowiem za obozem stoi osoba naczelnego wodza. Dlatego też daje obozowi for do 18 marca (wesołość): Jeśli do tego terminu koło parlamentarne OZN. nie złoży projektu ustawy o ordynacji wyborczej, to 19 marca, ja, taki projekt złożę, albowiem nie chcę się przyczyniać do obniżania najwyższych autorytetów, albowiem nie chę ponosić odpowiedzialności za to, że coraz bardziej stajemy się państwem policyjnym. Głosy: za dużo retoryki (nieliczne oklaski).

Pos. Stoch omawia szereg problemów politycznych m. in. zagadnienie zmiany ordynacji wyborczej.

Następnie w dalszej dyskusji zabierało głos wielu mówców, poruszając szereg drugorzędnych zagadnień głównie natury regionalnej.

ODPOWIEDŹ GEN. SKWARCZYŃSKIEGO.

Nie czuję się powołanym do interpretowania słów Pana Prezydenta i biorę je tak, jak one zostały ogłoszone. Nie są tu określone ani terminy uchwały o ordynacji wyborczej, ani też nie jest powiedziane, że ten Sejm jest powołany li tylko do tego celu, ażeby tę ordynację wyborczą uchwalić.

Zmiany ustawy wyborczej domagały się były głównie wszystkie partie opozycyjne, które do tej izby wejść nie chciały. Musimy więc my, Obóz Zjednoczenia Narodowego tak przepracować ordynację wyborczą, by uwzględnić życzenia naszego społeczeństwa, nawet z opozycją włącznie. Uświadamiamy sobie dokładnie trudności tego zadania. Bo skoro my ordynację wyborczą uchwalimy, a nieobecni tutaj powiedzą, że ta ordynacja im nie odpowiada, to znowu zbojkotoją wybory i będzie dalej ta sama sytuacja i wkółko Macieju.

Praca, która jest przed nami, jest więc pracą poważną.

Rozważamy tu liczne sugestie, narzucane nam, obozowi, z zewnątrz w licznych rozmowach i artykułach prasy, że winniśmy uchwalić ordynację wyborczą tymczasową, byle tylko zadowolić opozycję i skłonić ją do wzięcia udziału w wyborach. Na tej podstawie wybrana izba, miałaby, jako pełna reprezentacja ludności, uchwalić prawdziwą ordynację wyborczą i będziemy mieli sobie rok po roku ciągle wybory, nieustanne wybory. To, będzie pięknie. Przeciw temu wypowiadamy się stanowczo. Sądzę, że orędzie Pana Prezydenta wyraźnie mówi, że te właśnie, ostatnie wybrane izby, mają rozpatrzyć kwestie, ustawy wyborczej, a nie w tymczasowej, lecz przemyślanej i trwałej".

Udzielił następnie odpowiedzi na niektóre przemówienia posła sprawozdawca wicemarszałek Długosz, po czym posiedzenie zamknięto.

Następne posiedzenie dziś o godz. 9-tej r. Na porządku dziennym budżet opieki społecznej, emerytury i zaopatrzenia oraz renty inwalidzkie i pensje. Prócz tego pierwsze czytanie kilku projektów rządowych oraz poselskich projektów ustaw: p. Dudzińskiego o zmianie dekretu o rozwiązaniu zrzeszeń wolnomularskich i p. Barana o zmianie rozporządzenia o prawie notarialnym.

BUDŻET W.R. I O.P. W KOMISJI SENATU.

W Senacie wczoraj obradowała komisja budżetowa, która rozpatrywała budżet Ministerstwa W. R. i O. P. Sprawozdawca dr. Dobaczewski, podniósł, że potrzeby tego resortu są olbrzymie i wzrastają z roku na rok, a tymczasem wszystkim większym planom i poczynaniom na przeszkodzie stoi ograniczoność środków.

Po szczegółowym omówieniu wszystkich działów budżetu sen. Dobaczewski prosił o przyjęcie go w brzmieniu proponowanym przez komisję Sejmu. Następnie obszerne przemówienie wygłosił p. minister Świętosławski, który wyjaśnił kilka podstawowych kwestyj, aby ułatwić dyskusję. W dyskusji trwającej b. długo przemawiało wielu senatorów, wyrażając swoje uwagi i spostrzeżenia oraz zgłaszając liczne wnioski i poprawki.

Po zamknięciu dyskusji, przewodniczący senator dr. Zarzycki oświadczył, że zgłoszone wnioski będą wzięte pod uwagę w dniu głosowania.

POJDŹMY ICH ŚLADEM...

Podajemy fakt godny zanotowania. Na dorocznym Walnym Zebraniu Członków Koła Łódzkiego Zrzeszenia Sędziów i Prokuratorów uchwalono opodatkować się na cel ufundowania Ścigacza im. Wicepremiera inż. E. Kwiatkowskiego w wysokości ½% od poborów netto przez okres pięciu miesięcy.

OFIARNOŚCIĄ, MOCĄ STALI MORZA WOLNOŚĆ SIĘ UTRWALI

WPŁATY NA ŚCIGACZA ŁODZI I WOJ. ŁÓDZ. P.K.O. 42008

Fakt ten niewątpliwie będzie bodźcem dla wszystkich wolnych zawodów, bowiem nieobecność kogokolwiek w zbiórce na tak patriotyczny cel jest po prostu nie do pomyślenia. Przy wspólnym wysiłku społeczeństwo województwa łódzkiego będzie wzorem ofiarności dla innych, musi być najpierwsze wśród pierwszych. Czas nagli!... Do pierwszego września r.b. ścigacz okręgu łódzkiego musi mieć pełne pokrycie.

NOCNE DYŻURY APTEK.

a) Nocy dzisiejszej dyżurują apteki: M. Kasperkiewicza, Zgierska 54, A. Rychtera i B. Łobody, 11 Listopada 86 M. Zundelewicza, Piotrkowska 25, S. Bojarskiego, i W. Schatza, Przejazd 19, Cz. Rytela, Kopernika 26, M. Lipieca, Piotrkowska 193, A. Kowalskiego i S-ki, Rzgowska 147

Najpilniejsze zadania samorządu.

Deklaracje frakcyj radzieckich

na wczorajszym posiedzeniu Rady Miejskiej.

Wczoraj odbyło się trzecie kolejne posiedzenie Rady Miejskiej.

Oczekiwane ono było z dużym zaciekawieniem, gdyż rozpoczęło prace nowoobranej Rady nad budżetem na rok 1939-40.

Punktualnie o godz. 19.15 prezydent Godlewski zagaił posiedzenie, stwierdzając jego prawomocność. Obecnych radnych 76, 8 nieobecnych, w tym 2 usprawiedliwionych.

Następnie w związku ze śmiercią Ojca Świętego, prezydent Godlewski wygłosił okolicznościowe przemówienie.

Miło mi stwierdzić, iż Rada m. Łodzi pamięć tego Papieża uczciła przez powstanie".

Po wygłoszeniu tego przemówienia r. Szwajdler (O. N.) złożył wniosek nagły o wysłanie depeszy kondolencyjnej imieniem Rady Miejskiej na ręce kardynała Kamerlinga. Wniosek uchwalono jednogłośnie.

WNIOSKI NAGŁE.

Przed przystąpieniem do drugiego punktu porządku dziennego zostały odczytane wnioski nagłe zgłoszone przez poszczególne frakcje:

Obóz Narodowy zgłosił wnioski w sprawach: **zwolnienia przez Zarząd Miejski urzędników-Żydów; zerwania wszelkich kontaktów i umów gospodarczych z Żydami; wyasygnowania kwoty 50 tys. zł. na pomoc najbiedniejszych mieszkańców wyeksmitowanych - Polaków; wyasygnowania 5 tys. zł. na dożywianie najbiedniejszej dziatwy w polskich powszechnych szkołach publicznych; zatrudnienia w jak najkrótszym czasie wszystkich robotników sezonowych, wypłacenia robotnikom sezonowym zapomóg w wysokości zł. 50 na każdego do dnia 1 kwietnia r. b.; obniżenia opłat za prąd do 30 groszy za klw/godz.; przepisania liczników na odbiorcę w razie opłacenia kosztów ich amortyzacji; zniesienia opłat za dzierżawę liczników, przedłużenia terminu płatności rachunków do 4 tygodni po terminie bez żadnych kosztów i kar za zwłokę; ustalenie oprocentowania kaucji do 6 procent rocznie, wprowadzenie ulg za przejazdy tramwajowe dla robotników w godzinach od 12 do 14, obniżenie cen biletów tramwajowych — normalnego do 20 groszy, uczniowskiego do 10 gr., 6 przejazdowego do 60 groszy, miesięcznego do 20 zł.**

P.P.S. i Klasowe Związki Zawodowe — wniosek nagły o **powołanie specjalnej Komisji do zbadania gospodarki Teatrów Miejskich;**

Obóz Zjednoczenia Narodowego — wnioski o **obniżkę taryfy tramwajowej przy czym bilet normalny winien kosztowa 20 gr.; o szybkie zatrudnienie bezrobotnych najpóźniej w początkach marca, obniżki opłat za prąd do 50 groszy za klw/godz.**

P.P.S. i Klasowe Związki Zawodowe — wnioski nagłe w sprawach **obniżki taryfy tramwajowej, ceny prądu i inne.**

WYBORY KOMISYJ RADZIECKICH.

W drugim punkcie porządku dziennego — dyr. Kalinowski zreferował sprawę wyboru i liczebności Komisji Radzieckich, a mianowicie: Finansowo-Budżetowej, do Spraw Ogólnych, Regulaminowo-Prawnej, Dyscyplinarnej.

W wyniku referatów Rada uchwaliła, iż trzy pierwsze z tych komisji składać się będą z 20 członków każda, zaś Komisja Dyscyplinarna z 7 osób. Wybory do wymienionych komisyj nie odbyły się, natomiast poszczególne frakcje delegowały swych reprezentantów proporcjonalnie do liczebności w Radzie, według ustalonego klucza,

Jeśli chodzi o sprawę wyboru przedstawicieli Rady Miejskiej do Komitetu Rozbudowy, to frakcja PPS i Klasowych Związków Zawodowych nie zgodziła się przez usta swego przewodniczącego **r. Potkańskiego** na proporcjonalny wybór.

W głosowaniu lista P.P.S. i Klasowych Związków Zawodowych uzyskała 44 głosy za, 30 przeciw i 3 wstrzymujące się.

EXPOSE PREZ. GODLEWSKIEGO.

Z kolei przystąpiono do trzeciego punktu porządku dziennego.

Przewodnictwo objął wiceprezydent Kozłowski.

Exposé budżetowe wygłosił prezydent Godlewski, omawiając całokształt gospodarki miejskiej, najważniejsze działy preliminarza budżetowego oraz uzasadniając zwiększenie tak sum na wydatki, jak i po stronie dochodów.

Preliminarz budżetowy zgodnie z regulaminem został przesłany do Komisji Finansowo-Budżetowej.

Wobec wyczerpania trzeciego punktu porządku dz. przystąpiono do oświadczeń poszczególnych frakcyj.

SKŁADANIE OŚWIADCZEŃ PRZEZ FRAKCJE.

Pierwszy w imieniu frakcji Sjonistyczno-Demokratycznej zabrał głos **r. Strauch.**

— W pracy na terenie Rady bronić będziemy interesów ludności żydowskiej...

DEKLARACJA O. Z. N.

r. Malinowski —

Na pierwszym miejscu stawiamy zasadę **planowości gospodarki miejskiej.** Wszak nawet **5-letni okres rządów Komisarycznych unaocznił każdemu, co może i powinna zdziałać gospodarka porządna i przemyślana.**

Rządząca większość musi i powinna **przedłożyć Radzie plan gospodarowania, który pozbawiony demagogicznej obłudy, musiałby uwzględnić najpilniejsze potrzeby najszerszych warstw ludności naszego miasta.**

Pierwszym zadaniem, którego wypełnienia oczekujemy od Zarządu Miejskiego, jest jak najszybsze ukończenie **wodociągów miejskich.**

Dalej położony być winien nacisk na **ukończenie kanalizacji.**

Intensywne prace **inwestycyjne pozwolą złagodzić bezrobocie.**

W dziedzinie zdrowia publicznego domagać się będziemy powiększenia ilości łóżek szpitalnych.

W dziedzinie oświaty i kultury wymagać będziemy **jak najszybszej realizacji Wyższej Szkoły Medycznej.**

Dalej Zarząd Miejski powinien poczynić starania u Władz Państwowych o **upaństwowienie odpowiedniej ilości gimnazjów prywatnych.**

Dalej na samorządzie ciąży kardynalny obowiązek dostarczenia **dziatwie naszej zdrowych i widnych pomieszczeń szkolnych.** W tym celu miasto musi uzyskać **15-milionową pożyczkę, bądź też rozpisać wewnętrzną pożyczkę miejską.**

Dalej miasto zająć się winno budową **domów robotniczych,** przy czym podkreślam z całym naciskiem, że nie mamy na myśli tak nieszczęśliwych rozwiązań, jak Osiedle Montwiłła Mireckiego, gdzie niestety robotnicy mieszkać nie mogą i nie mieszkają.

Obowiązkiem miasta jest również **rozpracowanie zagadnienia aprowizacji miasta.**

Następną bolączką naszego miasta jest **upośledzenie peryferii Łodzi.** Zamieszkałe przez warstwy pracujące, **pozbawione są jezdni, chodników, oświetlenia i t. p.**

W tym miejscu podkreślamy, że **polityka fiskalna Zarządu Miasta nie może zbytnio godzić w drobnych właścicieli nieruchomości, którzy wysiłkiem całego życia zdołali zdobyć dla siebie skromny dach nad głową.**

W naszym zrozumieniu, wyłonione przez wybory przedstawicielstwo winno dążyć **do spolszczenia miasta przez popieranie polskiego handlu i przemysłu, polskiego rzemiosła.**

Do obecnej większości zaufania nie mamy z dwóch względów:

zdaniem naszym, **w sprawach naszego miasta, zamieszkałego przez ludność przywiązaną do Kościoła i Państwa, decydować winien żywioł polski — chrześcijański;**

nie możemy mieć zaufania, **gdyż stwierdzamy, że czynnikiem decydującym obecnej większości jest obcy nam naród, które go obywatelstwo uważam tylko za tymczasowe w Państwie Polskim. Nie pozbawiony bowiem specyficznego posmaku jest fakt, że Zarząd Miasta w całości cieszy się poparciem 19-tu przedstawicieli obcej nam plemiennie mniejszości plus 30-tu chrześcijan przeciwko 34 głosom chrześcijańskim.**

Jednocześnie musimy zaznaczyć swoje stanowisko wobec grupy opozycyjnej z prawej strony.

Na przestrzeni ostatnich lat **czterech jesteście potęgą malejącą — przegrywacie — stąd wasz gniew; przegrywacie dlatego że stwarzaliście fikcyjne bóstwa i potęgi, które samo życie unicestwiało. Jesteście pogrobowcami haseł, które waszą taktyką ściągnęliście do rządu wyświechtanych frazesów.**

Przemówienie to przerywane było przez radnych tak ze strony lewej jak i prawej:

DEKLARACJA PPS. I KL. ZWIĄZKÓW.

R. Stawiński:

Wybory samorządowe odbyte w Łodzi dnia 18 grudnia 1938 r. dały po raz drugi z kolei zwycięstwo obozowi socjalistycznemu na czele z listą PPS i Klasowych Zw. Zawodowych.

Następnie mówca omawiając działalność na terenie Łodzi oraz poprzednich dwu rad miejskich Obozu Narodowego — stwierdza. — Awantury radnych „Obozu Narodowego" spowodowały rozwiązanie R. Miejskiej w roku 1937 a więc uniemożliwiły pracę Rady Miejskiej z wyborów i przedłużyły o dalsze dwa lata rządy komisaryczne w mieście, co stanowi dowód, że Obóz Narodowy dążąc świadomie po przez wywoływanie awantur do rozwiązania Rady Miejskiej o socjalistycznej większości opierającej się na zaufaniu społeczeństwa, woli rządy komisaryczne, niekontrolowane przez wybranych przedstawicieli ludności.

Taktykę tą, jako sprzeczną z interesami miasta i ludności będziemy stanowczo zwalczać, nie pomijając rzeczy najistotniejszej, informowania społeczeństwa o szkodliwości podobnego postępowania Obozu Narodowego, gdyby swą taktykę z r. 1937 radni ze Stronnictwa Narodowego usiłowali powtórzyć.

Z kolei duża część deklaracji poświęcona była Obozowi Zjednoczenia Narodowego i rządom „Tymczasowych Władz",

W działalności swej liczymy wyłącznie na zaufanie mas robotniczych i poparcie radnych socjalistycznych mniejszości narodowych i radnych Str. Demokratycznego.

Następnie mówca porusza zagadnienie mniejszości narodowych niemieckich, które poddały się wpływom zagranicznym —hitlerowskim.

R. Stawiński kończąc swe przemówienie powiedział:

Klub radnych PPS i Klasowych Zw. Zawodowych, reprezentujący masy pracujące Łodzi, uczyni wszystko, aby samorząd dbał przede wszystkim o ludność robotniczą, rzemieślniczą, biedotę miejską i drobnych posiadaczy, Pracować będziemy nad tym, aby Rada Miejska po przykrych doświadczeniach r. 1935 i 1927, kierującej w sposób należyty interesami miasta i jego mieszkańców

Działalnością swoją zaufania mas pracujących nie zawiedziemy.

Następnie deklarację złożyli r. r. Żygelbojm (Bund) i Holenderski (Poalej Sjon Lewica).

DEKLARACJA OBOZU NARODOWEGO.

Z kolei w imieniu Obozu Narodowego zabrał głos r. Szwajdler.

Układ sił w obecnej R. M. jest wynikiem następujących czynników: **wzmożonej propagandy** żydów, zagrożonych w swym bycie narodowym; współdziałanie z socjal-żydami, sanacji upatrującej swego głównego wroga w Obozie Narodowym; akcji dywersyjnej sanacji, **zobojętnienie społeczeństwa polskiego na sprawy publicz pod wpływem rządów sanacyjnych, systematycznie odsuwających od szeregu lat społeczeństwo od udziału w życiu publicznym.**

Wynik wyborów jest przede wszystkim zwycięstwem żydów i Niemców.

Ze szczególnym żalem stwierdzamy, że **Polacy w obozie socjal-żydowskim utracili wszelką samodzielność myśli i że w pełni znaleźli się pod wpływami żydowskimi, przy czym głównym zadaniem ich realizowanie interesów żydowskich.**

Ostoją wpływów żydów to ich majątki z wyzysku ludności polskiej i życie gospodarcze, które całkiem opanowali. To też kardynalnym warunkiem odrodzenia Narodu jest odżydzenie naszego życia gospodarczego i przeznaczenie majątków żydowskich na cele społeczne dla podniesienia pomyślności mas robotników.

W granicach Rady Miejskiej będziemy konsekwentnie dążyli do realizowania tych zamierzeń.

Następnie deklaracje złożyli r r. Wentland (Związek Ludowy Niemiecki), Więckowski (Str. Demokratyczne)

Następnie deklaracje wygłosił w imieniu Agudy r. Lewin, poświęcając dużą jej część obronie żydowskiej mniejszości, wyrażając zdziwienie jak można w Polsce mówić o „spolszczeniu miast polskich", gdyż wszystkie miasta są polskie.

Kolejnymi mówcami byli: r. Zerbe (S. N. P. P.) Milman (Bund). Ten ostatni całe swe przemówienie poświęcił „getter" wprowadzanem na wyższych uczelniach oraz obozowi w Zbąszyniu nie poruszając spraw samorządu łódzkiego, na co zareagował przewodniczący.

W wolnych wnioskach, po uchwaleniu nagłości r. Potkański uzasadniał wniosek o powołanie specjalnej komisji do zbadania gospodarki Teatrów Miejskich.

Komisję specjalną wybrano.

Na zakończenie zgłoszono szereg interpelacyj, między innymi w sprawie zajść w szpitalu św. Antoniego przy ul. Przędzalnianej, drukowania życiorysów posłów w „Dzienniku Zarządu Miejskiego", opłacania pośredników przy zaciąganiu pożyczek oraz ilości żydów zatrudnionych w Zarządzie Miejskim.

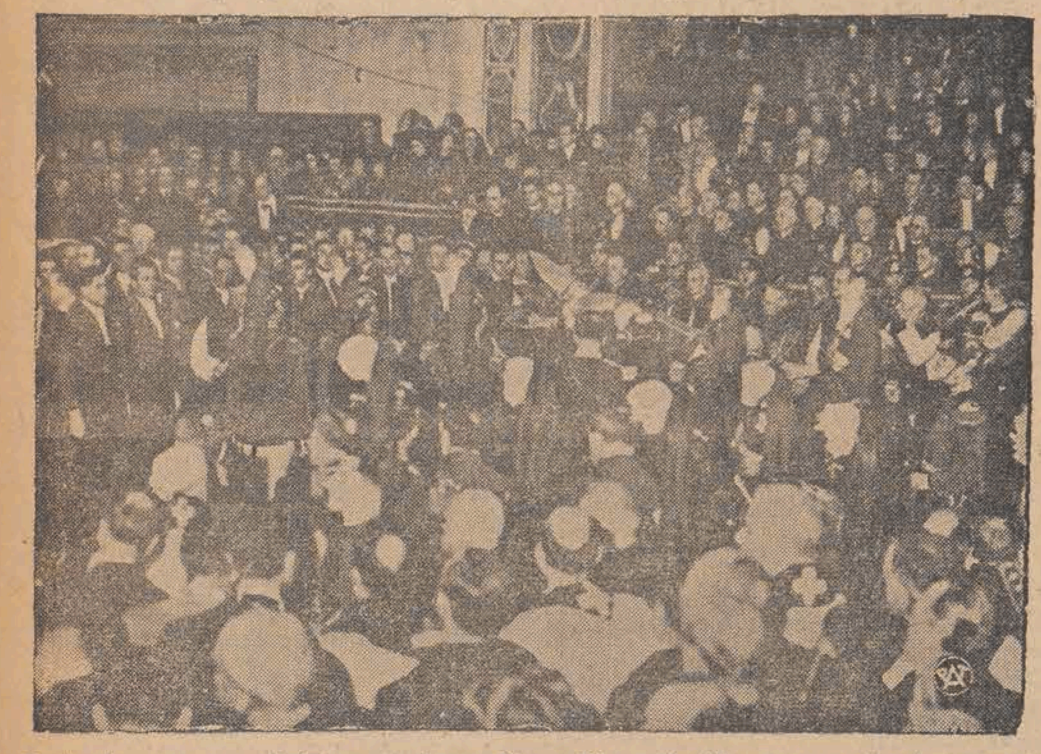
Odpowiedzi udzielił prez. Godlewski, stwierdzając, że sprawa zajść w wymienionym szpitalu będzie zbadana, że żydów w magistracie jest zatrudnionych 4 procent i że pośrednicy są opłacani, jednak nazwisk pośredników nie ujawnił.

Prezydent Godlewski, oświadczył przedstawicielom prasy, że przewodniczy po raz ostatni.

Na tym posiedzenie zakończono.

ŚWIAT NA KLISZY FOTOGRAFICZNEJ.

Echa pogrzebu Ojca Świętego Piusa XI-go.

Rzut oka na uroczystości pogrzebowe Piusa XI, w chwili przenoszenia trumny do sarkofagu.

Moment zamurowywania sarkofagu, w którym spoczęły zwłoki Piusa XI.

Wyjazd wiceministra Szembeka do Rzymu.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych p. J. Szembek w rozmowie z Nuncjuszem Apostolskim w Warszawie mgsr Cortesi, przed odjazdem do Rzymu na zakończenie uroczystości żałobnych w charakterze przedstawiciela rządu polskiego, z powodu zgonu Ojca Świętego.

Miasto Puigcerda —

na pograniczu francuskim, które zostało jako ostatnie zajęte przez wojska gen. Franco. Słup dymu widoczny nad miastem pochodzi z eksplozji składu amunicji, podpalonego przez uciekających na stronę francuską milicjantów.

Pod znakiem zawodów F.I.S. w Zakopanem.

Slalom pań w ramach zawodów FIS. Najlepsza z zawodniczek polskich Zofia Stopkówna (8-me miejsce). W punktacji drużynowej slalomu pań Polska zajęła trzecie miejsce.

Prezes Polskiego Związku Narciarskiego wiceminister Bobkowski (na lewo) i prezes FIS mjr Oestgard na trasie zawodów FIS w Zakopanem.

Przyjęcie u króla Jerzego VI.

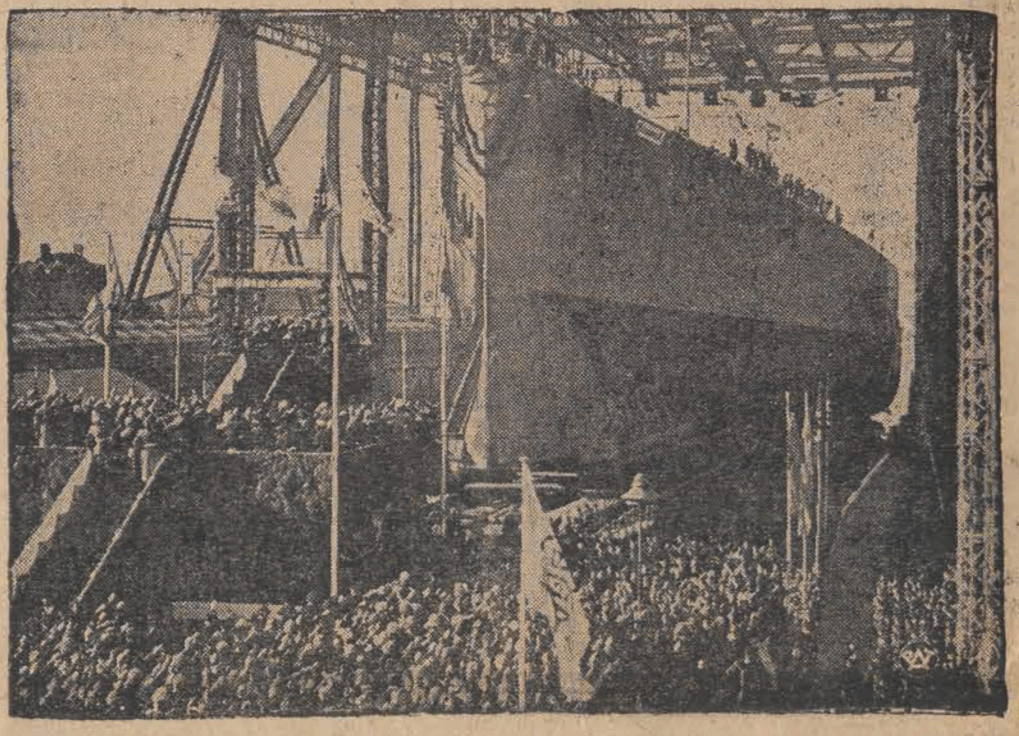
Podpułkownik szkockiego pułku udaje się w swym malowniczym uniformie Gordon-Highlanderów na doroczne przyjęcie, wydane przez króla Jerzego VI dla wyższych oficerów armii.

Ludność Barcelony pali kioski propagandowe.

Na wzór Sowietów prowadziła w Barcelonie ekspozytura Kominternu na wielką skalę zakrojoną propagandę bezbożnictwa. Broszury propagandowe rozdawano w licznych specjalnie wzniesionych kioskach ulicznych. Obecnie po wkroczeniu wojsk powstańczych ludność zdemolowała i spaliła te kioski, które dla niej stały się symbolem krwawego ucisku.

NOWY WIELKI PANCERNIK NIEMIECKI.

Nowy wielki pancernik niemiecki „Bismarck" o pojemności 35 tys. ton, który został spuszczony na wodę w stoczni w Hamburgu, w obecności kanclerza Hitlera i szeregu dostojników Rzeszy Niemieckiej.

Zniszczony most koło Barcelony.

Cofające się wojska katalońskie zniszczyły dynamitem most kolejowy przez rzekę Llobregat, wskutek czego odcięte zostało połączenie z Tarragoną. Pionierzy gen. Franco przystąpili do odbudowy mostu.

Kawiarnie barcelońskie otwierają swe podwoje.

Typowe kawiarnie hiszpańskie w Barcelonie znowu zaczynają funkcjonować. Pomimo trzyletniego niemal terroru pod rządami anarchistów i komunistów, ludność po zajęciu stolicy przez powstańców wraca szybko do dawnych zwyczajów. Czarna kawa jest nieodzowną potrzebą każdego Hiszpana i Katalończyka, a dzięki niskim cenom, można ją wypić przy stoliku ulicznym niezliczonych kawiarń.